

78. møde.

Tirsdag den 11. april kl. 13.30.

Første næstformand (Grete Hækkerup):
Fra statsministeriet har jeg modtaget følgende skrivelse:

„Statsministeriet
København, den 7. april 1972.

På statsministeriets derom nedlagte forestilling har Hendes Majestæt Dronningen den 29. marts 1972 bestemt, at administrationen af Grønlands radio og filmudlejningsvirksomheden i Grønland samt administrationen af de grønlandske biblioteker fra den 1. april 1972 at regne overføres fra ministeriet for kulturelle anliggender til ministeriet for Grønland.

Hr. formanden bedes underrette folketinget herom.

J. O. Krag

/ Ruth Christensen
Folketingets formand.“

Medlem af folketinget Auken her meddelt mig, at han ønsker til indenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Agter ministeren med hjemmel i sygehuslovens § 16, stk. 2, at yde tilskud til driften af Koføeds Skoles behandlingsafsnit for alkoholikere?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i morgen.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om begrænsning af svovlindhold m. v. i brændsel.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 56) findes i tidenden sp. 4481).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Johan Philipsen: Jeg agter at undlade at stemme ved dette lovforslags endelige vedtagelse om få minutter og skal kort begrunde hvorfor.

Det er efter min mening sagligt svagt funderet, og det er ikke så mærkeligt, for vi har meget ringe viden på dette område. Jeg har ved første behandling sagt, at vi kunne få meget mere effekt for de samme penge, hvis vi lod det tiår, vi er i, være vandforureningsår og så skaffede os noget mere viden om de andre ting undervejs.

Jeg har læst de spørgsmål og svar, som udvalget har fået, og den samme svaghed og den samme ringe viden går jo igen i disse svar, som for nogles vedkommende er meget forskellige fra de oplysninger, man kan få på tilsvarende spørgsmål i andre lande. Alene det spørgsmål, hvor meget vi ved afbrænding af disse svovlholdige brændselsarter forøger luftens naturlige svovlindhold, er der jo meget delte meninger om. De nyeste undersøgelser og tal fra det engelske selskab, der hedder National Society for Clean Air, viser nogle resultater fra England, som i hvert fald ikke i øjeblikket kan logisk begrundes.

Jeg forstår så godt ministerens vanskeligheder i denne sag på baggrund af den ringe viden og det pres, der er fra den danske offentlighed for at opnå resultater på forureningsområdet.

Ved gennemlæsningen af dette materiale og andet fra udlandet fandt jeg bl. a., at Hans Flyger fra Risø om dette forslag siger, at det næppe vil give nogen nævneværdig eller i hvert fald målelig virkning med hensyn til det formål, man vil opnå, bedre luft i København, som vi vitterligt trænger til. Det opnås efter min opfattelse kun på én måde, nemlig ved, at vi går om bord i de biler, som er hovedårsagen til forureningen i de lave områder. Vi er jo så lykkeligt stillet, at vi kan drive biler med andet end benzin og dieselolie, og det er noget, vi efter min opfattelse burde kaste os over i stedet for det, der nu sker.

Jeg håber inderligt, at jeg har uret. Må jeg minde ministeren om det løfte, han gav mig ved første behandling, at vi i de kommende år kunne få nogle flere og sikrere måleresultater, således at vi i hvert fald i løbet af nogle år kan få en mere kontant viden om det lovforslag, vi i øjeblikket behandler. Det skulle ikke gerne gå sådan, som nogle mener, at svovlindholdet i luften i Danmark er højest ved den jyske Vestkyst ved Vejers Strand . . .

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg henstiller, at der er mere ro i salen.

Johan Philipsen: Må jeg kun til sidst sige, at der mangler i grunden en paragraf i denne lov, og den skulle hedde: „Denne lov gælder kun for det storkøbenhavnske område.“ Hvis vi så kunne få ministeren til at fjerne en paragraf i en hel række vandløbslove, der siger, at disse love ikke gælder for det storkøbenhavnske område, så var vi nået et stykke videre ad forureningsbekæmpelsesvejen.

Til sidst skal jeg på hr. Kofoeds vegne meddele, at han også agter at undlade at stemme for lovforslaget med den meget håndfaste motivering, at det vil påføre Bornholm nogle udgifter, hvis størrelse vi ikke kender, og som de i hvert fald intet får for.

Camre: Det må undre stærkt efter udvalgsbehandlingen, som har været særdeles grundig, at høre det, som hr. Johan Philipsen her står og siger. Der er ikke på noget område stillet spørgsmål vedrørende dette lovforslag, som ikke er blevet fyldestgørende og omhyggeligt besvaret fra ministeriet. Og hvis man føler, at de svar, man får, ikke er tilstrækkelige, ja, så har man dog retten til at stille nye spørgsmål.

Der er overhovedet ikke nogen tvivl om, at den sagkundskab, som har været inddraget omkring dette spørgsmål, er fuldt kvalificeret til at udtale sig om virkningerne. En dansk specialist som professor Bonnevie har klart givet udtryk for, at selv om vi ved indgreb på det her omhandlede område ikke er i stand til at påvirke den svovlmængde, som måtte komme til os fra udlandets industricentre, så er det helt afgørende nødvendige, at svovlet bliver fjernet fra luften i det nære miljø, i det nederste par meter over jorden i vore boligområder rundt omkring i vore byer, og dette gælder ikke bare i København.

Når vi taler om bilerne, så er det vel her væsentligt at sige, at selvfølgelig er der en forurening fra bilerne, og den omhandles ikke af dette forslag, men når vi ser på den største del af bilparken, som er benzindrevet, så har dette overhovedet ikke nogen relevans, eftersom det ikke her er svovlproblemet, men kulilteproblemet og kulbrinte-

problemet, det drejer sig om, og det er noget, vi skal have fat på med en anden lov.

Jeg vil gerne på vore udvalgsmedlemmers vegne takke ministeren for en grundig udvalgsbehandling og for en grundig besvarelse af de spørgsmål, der er stillet. Der er for os ikke nogen som helst tvivl om, at der er sagligt hold i det, som de mange eksperter bag ministeriet har arbejdet med i forbindelse med dette lovforslag.

Ministeren for forureningsbekæmpelse (Kampmann): Jeg skal her ved tredje behandling alene indskrænke mig til at besvare og kommentere to af de synspunkter, hr. Johan Philipsen drager frem.

For det første spørgsmålet om, hvorvidt man kunne have anvendt dette beløb mere rimeligt på en anden måde inden for forureningsbekæmpelsen, altså et egentligt oplæg til en større prioriteringsdebat i forureningsbekæmpelsen. Det forekommer mig måske at være lidt post festum at rejse denne debat her ved det første af lovforslagene på dette tidspunkt. Hermed være ikke sagt, at tidspunktet ikke måtte komme til en sådan større og mere bred prioriteringsdebat; jeg ville selv finde, at der var en meget naturlig anledning ved førstebehandlingen af den samlede miljøværnsløvgivning, som kommer til fremsættelse formentlig engang i maj. Det er en egentlig rammelovgivning, som vil omfatte hjemmel til indgreb over for samtlige former for forurening. På det tidspunkt vil det efter min mening nok være mest hensigtsmæssigt at tage den prioriteringsdebat, som hr. Johan Philipsen lægger op til.

Derudover skal jeg naturligvis bekræfte løftet givet ved første behandling om, at vi fortsat vil foretage disse målinger af luftforureningen, således at vi kan vende tilbage til spørgsmålet om de forskellige luftforureningskilder på et senere tidspunkt, herunder også fastsættelsen af grænserne, således som jeg tilkendegav det ved første behandling.

Johan Philipsen: Jeg skal kun i anledning af hr. Camres udtalelse sige, at det sikre i denne sag er kombinationen af svævestøv og svovlemission i de lavere luftlag, og begge dele er det, vi har i de store bysamfund. Derfor er det et problem for de store

[Johan Philipsen.]

bysamfund og ikke et problem for det åbne land.

Jeg takker ministeren for det fornyede tilsagn om undersøgelser og skal kun dertil føje, at jeg er vidende om, at den hollandske stat lige har bevilget modværdien i gylden af ca. 20 mill. kr. til målestationer for at skaffe Holland en sikker viden på det område — og det er viden, vi har behov for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 121 stemmer; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et folketingsudvalg for folketingsåret 1971-72 til at drøfte problemer og modtage information vedrørende fremmedarbejderpolitikken [af Bertel Pedersen m. fl.].

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXIX) findes i tidenden sp. 4489).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget til folketingsbeslutning

vedtoges enstemmigt med 128 stemmer.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Der vil nu blive givet arbejdsministeren meddelelse om denne vedtagelse. Efter henstilling skal jeg lade den næste sag udgå af dagsordenen.

Man gik derefter til:

Første behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser for Færøerne om pristalsregulerede sociale ydelser.

(Lovforslaget (nr. 222) findes i tillæg A. sp. 7453, fremsættelsen i tidenden sp. 3887).

Første næstformand (Grete Hækkerup): Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om folkepension. (Om førtidig folkepension og støtte til omsorgsarbejde m. v.).

(Lovforslaget (nr. 223) findes i tillæg A. sp. 7475, fremsættelsen i tidenden sp. 3888).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Evald Kristensen: Da mit partis ordfører i Færølovgivning, hr. Johan Nielsen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne kort anbefale de to forslag, der ligger her.

Lovforslag nr. 222 drejer sig om pristalsregulering af ydelserne i 4 sociale love for Færøerne, det drejer sig om folkepensionsloven, invalidepensionsloven, lov om offentlig sygeforsikring samt lov om børnebidrag til enlige forsørgere. Forslaget betyder en ajourføring, efter at vi hernede har gennemført en ændring af reguleringspristallet, hvorefter reguleringspristallet fra januar 1971 er sat lig 100. Forslaget er vedtaget af Færøernes lagting, hvilket jeg også anbefaler at vi gør.

Lovforslag nr. 223 er en ændring af folkepensionsloven for Færøerne, og her drejer det sig om en udvidelse af kriteriet for førtidsfolkepension, så ikke alene svigtende helbred kommer i betragtning, men også manglende erhvervs muligheder. I sådanne tilfælde foreslås det, at rigsombudsmanden efter indstilling fra kommunalbestyrelsen og med samtykke af Færøernes ulykkesforsikringsråd kan tillægge folkepension allerede fra det fyldte 60. år. Med det hårde fysiske arbejde, Færøernes fiskere har, vil det i hvert fald være et stort gode for mange af dem, der er slået ud af erhverv — navnlig når man tænker på de få erhvervs-